

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۱

هفته منتهی به ۲۹ مارس ۲۰۲۰

۱۰ فروردین ۱۳۹۹

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۱۰

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• روسیه

• ترکیه

• هند

۱۰-۱۲

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۲

تحولات بازار طلا

۱۳-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا، رشد تولید ناخالص داخلی (مقیاس فصلی) در سه ماهه پایانی سال گذشته در مقایسه با سه ماهه سوم، در سطح ۲/۱ درصد اعلام شد. در ماه فوریه، رشد خرده‌فروشی در مقایسه با ماه پیش از آن، به منفی ۰/۵ درصد افت نمود. در ماه مارس در مقایسه با ماه پیش از آن، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای و خدمات به ترتیب به ۴۹/۲ و ۳۹/۱ واحد کاهش یافت. روز جمعه هفته گذشته، بسته حمایتی ۲/۲ تریلیون دلاری به منظور کمک به مقابله با آثار اقتصادی شیوع ویروس کرونا، پس از تصویب سنا و مجلس نمایندگان به امضای دونالد ترامپ رسید.

در منطقه یورو، در ماه مارس، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای و خدمات نسبت به ماه پیش از آن، به ترتیب به ۴۴/۸ و ۲۸/۴ واحد افت نمود. همچنین، شاخص اطمینان اقتصادی ZEW به منفی ۴۹/۵ واحد و شاخص اطمینان مصرف‌کننده به منفی ۱۱/۶ درصد کاهش یافت.

در انگلیس، در ماه فوریه خرده‌فروشی در مقایسه با ماه پیش از آن ۰/۳ درصد کاهش یافت. شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای و خدمات به ترتیب به ۴۸ و ۳۵ واحد در ماه مارس سقوط نمود. بانک مورگان‌استنلی پیش‌بینی نموده اقتصاد انگلیس بیش از ۱۰ درصد در فصل دوم سال جاری و در صورت کنترل شیوع ویروس تا شروع فصل سوم، در مجموع ۵ درصد در سال ۲۰۲۰، منقبض شود.

اقتصاد ژاپن تولیدات صنعتی در ماه دسامبر (مقیاس ماهانه)، در ماه ژانویه نیز این تولیدات ۲/۳ درصد کاهش یافت. رئیس بانک مرکزی ژاپن، هشدار داده در صورتی که تاثیر نامطلوب شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد این کشور افزایش یابد، این بانک در تشدید سیاست‌های انبساطی تردید نخواهد نمود. دولت آقای آبه نیز در نظر دارد با فروش اوراق قرضه به ارزشی معادل ۱۳۷ میلیارد دلار، اقدام به تامین کسری بودجه و طراحی بسته حمایتی نماید.

در هفته گذشته، در پی اقدام بی‌سابقه فدرال رزرو در تزریق دلار به بازارهای مالی با استفاده از روش‌های جدید، دلار در مقابل اکثر ارزهای جهان‌روا تضعیف شد.

تصمیم فدرال رزرو به تشدید سیاست‌های فوق‌انبساطی و تزریق گسترده دلار به بازارهای مالی به همراه معرفی سیاست‌های پولی جدید از سوی سایر بانک‌های مرکزی در سطح جهان و اعلام ورود اقتصاد جهانی به رکود از سوی صندوق بین‌المللی پول، افزایش بهای طلا را به همراه داشت.

کاهش شدید تقاضای جهانی سوخت پس از وضع محدودیت‌های آمد و شد در سراسر جهان پس از همه‌گیری ویروس کرونا و کاهش امیدواری نسبت به امکان اتخاذ اقدامات مؤثر توسط اوپک و متحدان برای تحت‌تأثیر قرار دادن بازار نفت خام با توجه به شدت افت تقاضای جهانی، بهای نفت برای پنجمین هفته متوالی کاهش یافت.

امریکا

طبق آمار نهایی منتشر شده، رشد تولید ناخالص داخلی (مقیاس سالانه) در سه ماهه پایانی سال گذشته در مقایسه با سه ماهه سوم، در سطح ۲/۱ درصد ثابت ماند. در مدت مذکور، شاخص ضمنی قیمت تولید از ۱/۳ به ۱/۴ درصد افزایش یافت.

در ماه فوریه، رشد خرده‌فروشی در مقایسه با ماه پیش از آن، در مقیاس سالانه از ۴/۹۶ به ۴/۳۵ درصد و در مقیاس ماهانه از ۰/۶ به منفی ۰/۵ درصد (پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) افت نمود. لازم به ذکر است، رشد شاخص مذکور بدون در نظر گرفتن فروش اتومبیل، در مقیاس ماهانه از ۰/۶ به منفی ۰/۴ درصد (پایین‌تر از سطح مورد انتظار) کاهش یافت. همچنین، در مدت مشابه، رشد تولیدات صنعتی در مقیاس سالانه از منفی ۱/۰۲ به مثبت ۰/۰۴ درصد و در مقیاس ماهانه از منفی ۰/۵ به مثبت ۰/۶ درصد بهبود پیدا کرد. از سوی دیگر، رشد سفارشات کالاهای بادوام از ۰/۱ در ماه ژانویه به ۱/۲ درصد در ماه فوریه (بالاتر از پیش‌بینی بازار) افزایش و رشد شاخص مذکور بدون در نظر گرفتن سفارشات مربوط به حمل و نقل، از ۰/۶ به منفی ۰/۶ درصد کاهش یافت.

در پی شیوع ویروس کرونا در امریکا، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در ماه مارس در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۵۰/۷ به ۴۹/۲ واحد (بالاتر از پیش‌بینی بازار) کاهش یافت. با این وجود، افت قابل توجه شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۴۹/۴ به ۳۹/۱ واحد (پایین‌تر از سطح مورد انتظار)، کاهش شاخص مرکب از ۴۹/۶ به ۴۰/۵ واحد را در پی داشت.^۱

شمار مجوزهای ساخت‌وساز صادر شده از ۱/۵۵۰ میلیون در ۱۲ ماه منتهی به ژانویه به ۱/۴۶۴ میلیون در ۱۲ ماه منتهی به فوریه (پایین‌تر از پیش‌بینی بازار) کاهش یافت و به این ترتیب، رشد شاخص مذکور در مقیاس ماهانه از ۹/۲ به منفی ۵/۵ درصد رسید. همچنین، میزان فروش خانه‌های جدید از ۸۰۰ هزار واحد در ۱۲ ماه منتهی به ژانویه (پس از تجدید نظر سعودی) به ۷۶۵ هزار واحد در ۱۲ ماه منتهی به فوریه (بالاتر از میزان مورد انتظار) کاهش یافت. بنابراین، رشد فروش خانه‌های جدید (مقیاس ماهانه) ماه فوریه نسبت به ماه پیش از آن، با کاهشی بیش از پیش‌بینی بازار، از ۱۰/۵ به منفی ۴/۴ درصد رسید.

تعداد متقاضیان بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۲۰ مارس نسبت به هفته پیش از آن، از ۲۸۲ هزار نفر به ۳ میلیون و ۲۸۳ هزار نفر (بسیار بالاتر از سطح مورد انتظار) افزایش یافت که این امر می‌تواند از اولین نشانه‌های اثرات منفی شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد امریکا باشد. لازم به ذکر است، در مدت مشابه، میانگین چهار هفته‌ای شاخص مذکور از

^۱ ارقام مربوط به مجموعه شاخص‌های مدیران خرید بر اساس برآورد مقدماتی می‌باشد.

۲۳۲/۵۰ هزار نفر به ۹۹۸/۲۵ هزار نفر رسید. همچنین، مجموع متقاضیان بیمه بیکاری در یک‌ساله منتهی به ۱۳ مارس در مقایسه با یک‌ساله منتهی به هفته پیش از آن، از ۱/۷۰۲ میلیون نفر به ۱/۸۰۳ میلیون نفر افزایش پیدا کرد. در سه ماهه پایانی سال گذشته، کسری حساب جاری در مقایسه با سه ماهه سوم سال مذکور، از ۱۲۵/۴ میلیارد دلار به ۱۰۹/۸ میلیارد دلار کاهش یافت.

روز جمعه هفته گذشته، مجلس سنا آمریکا، لایحه مربوط به بسته حمایتی ۲/۲ تریلیون دلاری برای کمک به مقابله با آثار اقتصادی شیوع ویروس کرونا را تصویب کرد و به امضای دونالد ترامپ رسید. پس از امضای طرح مذکور ترامپ اظهار داشت: "این بسته خانوارها، نیروی کار و کسب‌وکارها را مورد حمایت لازم قرار می‌دهد و به اعتقاد من، پس از مدت کوتاهی قدرتمندتر از قبل خواهیم بود." شایان ذکر است، از ۲/۲ تریلیون دلار تخصیص داده شده، ۵۰۰ میلیارد دلار برای کمک به صنایع آسیب‌دیده و ۲۹۰ میلیارد دلار برای پرداخت‌هایی تا سقف ۳۰۰۰ دلار به خانوارها در نظر گرفته شده است. همچنین، ۳۵۰ میلیارد دلار برای تسهیلات به کسب‌وکارهای کوچک، ۲۵۰ میلیارد دلار برای کمک به بیکاران و حداقل ۱۰۰ میلیارد دلار به بیمارستان‌ها و سیستم بهداشت و درمان اختصاص خواهد یافت.

جروم پاول، رئیس فدرال رزرو، روز پنجشنبه با حضور در برنامه‌ای تلویزیونی و خطاب به عموم مردم، ضمن اشاره به این نکته که پیشرفت در کنترل شیوع ویروس کرونا، زمان بازگشایی فعالیت‌های اقتصادی را تعیین خواهد کرد، نسبت به اتخاذ هر گونه اقدام مناسب برای حمایت از احیای پر قدرت اقتصاد، اطمینان داد. وی افزود: "اگرچه ممکن است اقتصاد آمریکا در رکود قرار گیرد، اما پس از مهار ویروس اطمینان به فعالیت‌های اقتصادی باز خواهد گشت. با توجه عدم مواجه اقتصاد ما با مشکل ساختاری، انتخاب آگاهانه تعطیلی فروشگاه‌ها به منظور حفظ سلامت عمومی، به شرایط رکودی متعارف در اقتصاد نمی‌انجامد. از سوی دیگر، هدف اقدامات اخیر فدرال رزرو و اختصاص میلیاردها دلار برای اعطای اعتبار و خرید اوراق قرضه نیز حمایت از مردم پیش از احیای پر قدرت اقتصاد در ماه‌های آتی سال جاری است. هر چه زودتر گسترش ویروس کرونا تحت کنترل قرار گیرد، بازگشت سطح فعالیت‌های اقتصادی نیز سریع‌تر آغاز خواهد شد. با وجود این که احتمال دارد در سه ماهه دوم سال جاری فعالیت‌های اقتصادی به میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد، انتظار داریم در نیمه دوم سال به تدریج به سطح گذشته و فراتر از آن افزایش پیدا کند."

منطقه یورو

در ماه مارس، شاخص اطمینان اقتصادی ZEW منطقه یورو در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۱۰/۴ به منفی ۴۹/۵ واحد افت نمود. در مدت مشابه، شاخص اطمینان مصرف‌کننده نیز از منفی ۶/۶ به منفی ۱۱/۶ درصد (بالاتر از سطح مورد انتظار) کاهش یافت.

طبق آمار مقدماتی، در ماه مارس، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای نسبت به ماه پیش از آن، از ۴۹/۲ به ۴۴/۸ واحد (بالتر از پیش‌بینی‌ها) و شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۲/۶ به ۲۸/۴ واحد (پایین‌تر از سطح مورد انتظار) افت نمود. به این ترتیب، شاخص مدیران خرید مرکب به پایین‌تر از پیش‌بینی بازار کاهش یافته و از ۵۱/۶ به ۳۱/۴ واحد رسید.

رشد سطح دستمزدها در سه ماهه پایانی سال گذشته نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن، از ۲/۶۰ به ۲/۳۰ درصد کاهش یافت.

بر اساس آمار نهایی منتشر شده، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه فوریه نسبت به ماه پیش از آن، در مقیاس سالانه در سطح ۱/۲ درصد تثبیت و در مقیاس ماهانه از منفی ۰/۱ به ۰/۲ درصد افزایش یافت. همچنین، رشد شاخص مذکور بدون در نظر گرفتن قیمت مواد غذایی و انرژی، در مقیاس سالانه در سطح ۱/۲ درصد و در مقیاس ماهانه در سطح ۰/۴ درصد تثبیت گردید.

در ماه ژانویه، مازاد تجاری در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۲۳/۱ به ۱/۳ میلیارد یورو کاهش و مازاد حساب جاری از ۳۲/۶ به ۳۴/۷ میلیارد یورو افزایش یافت.

رئیس بانک مرکزی اروپا، ضمن اطمینان دادن به سرمایه‌گذاران درخصوص تعهد نامحدود این بانک نسبت به حفظ ارزش یورو، تأکید نمود: بانک مرکزی اروپا از تمامی ابزارهای در اختیار برای این منظور استفاده خواهد کرد.

فرانسوا ویلروی، رئیس بانک مرکزی فرانسه و از اعضای شورای سیاست‌گذاری بانک مرکزی اروپا، بر مؤثر بودن بسته جدید مقابله با بحران شیوع ویروس کرونا تأکید کرد و اظهار داشت: "هیچ مشکلی در زمینه دسترسی به نقدینگی وجود نخواهد داشت." از سوی دیگر، آقای ویلروی از بنگاه‌های بزرگ خواست بیش از حد نیاز، بانک‌ها را برای تأمین نقدینگی تحت فشار قرار ندهند. وی در ادامه، ضمن اشاره به طرح اضطراری جدید خرید اوراق قرضه بانک مرکزی اروپا به میزان ۷۵۰ میلیارد یورو (معادل ۸۰۸ میلیارد دلار) افزود: این طرح از انعطاف‌پذیری لازم برخوردار است و می‌تواند به سرعت مورد استفاده کشورها یا بخش‌های مورد هدف قرار گیرد.

رهبان اتحادیه اروپا در نشست روز پنجشنبه، به دنبال عدم توافق درخصوص میزان اقدامات مورد نیاز برای حمایت از اقتصادهای آسیب‌دیده از شیوع ویروس کرونا، تصمیم‌گیری در این مورد را به مدت دو هفته به تعویق انداختند. در نشست مذکور، آلمان و هلند با درخواست ایتالیا، اسپانیا و فرانسه مبنی بر انتشار اوراق بدهی مشترک به منظور کمک به تأمین مالی برای احیای اقتصادی، مخالفت کردند.

انگلستان

بوریس جانسون، نخست وزیر انگلیس، عنوان داشته در صورت کنترل ویروس کرونا، تحت اقدامات هماهنگ با سایر کشورها رشد اقتصاد جهانی آغاز خواهد شد. افول اخیر اقتصاد جهانی مشکلی سیستماتیک نیست و در صورت کنترل بیماری، اقتصاد جهانی به مسیر رشد خود باز خواهد گشت.^۱

اندرو بیلی، رئیس بانک مرکزی انگلیس، از سفته‌بازانی که اقدام به ایجاد موقعیت تعهد فروش^۲ اوراق قرضه شرکت‌ها به منظور کسب سود می‌نمایند درخواست نمود برای کمک به اقتصاد و مردم این کشور در شرایط کنونی به این اقدامات خاتمه دهند.

نمایندگان بخش صنعت انگلیس از دولت در خواست کردند با توجه به رکود این بخش و شیوع ویروس کرونا که سبب تشدید رکود شده، مالیات و حق بیمه کارگران این بخش را مشمول بخشودگی نماید.

در ماه فوریه خرده فروشی در مقایسه با ماه پیش از آن ۰/۳ درصد کاهش یافت اما نسبت به ماه مشابه سال قبل تغییری نکرد. با توجه به این که اطلاعات مربوط به شاخص مذکور پیش از شیوع ویروس کرونا در انگلیس جمع‌آوری شده، به نظر می‌رسد در ماه‌های آتی افت شدیدتری در میزان مصرف خانوارها به ثبت خواهد رسید.

بر اساس ارقام مقدماتی، شاخص مدیران خرید کارخانه‌های انگلیس از ۵۱/۷ واحد در ماه فوریه به ۴۸ واحد در ماه مارس و شاخص مدیران خرید خدمات از ۵۳/۲ واحد به ۳۵ واحد در همین مدت سقوط نمود. این میزان افت در طول یک ماه که از سال ۱۹۹۸^۳ تا کنون بی‌نظیر بوده، به واسطه تعطیلی تعداد قابل توجهی از مراکز تجاری، خدماتی و تولیدی این کشور روی داد. با توجه به تشدید شیوع ویروس کرونا در این کشور، به نظر می‌رسد این روند در ماه‌های آتی نیز ادامه خواهد یافت. بانک مورگان استنلی نیز پیش‌بینی نموده اقتصاد انگلیس بیش از ۱۰ درصد در فصل دوم سال جاری و در صورت کنترل شیوع ویروس تا شروع فصل سوم، در مجموع ۵ درصد در سال ۲۰۲۰، منقبض شود.

^۱ پس از اظهارات بوریس جانسون، صندوق بین‌المللی پول خبر از ورود اقتصاد جهانی به رکود داد و نحوه و زمان خروج از رکود را وابسته به زمان مهار بیماری کرونا و اقدامات هماهنگ کشورها در برخورد با شرایط رکودی و نوع سیاست‌های بکار گرفته شده در این خصوص، دانست.

^۲ Short Selling

^۳ نخستین دوره تهیه شاخص مدیران خرید در انگلیس

ژاپن

پس از افت ۲/۵ درصدی تولیدات صنعتی در ماه دسامبر (مقیاس ماهانه)، در ماه ژانویه نیز این تولیدات ۲/۳ درصد کاهش یافت. البته در ماه ژانویه، میزان ظرفیت مورد استفاده در تولید ۱/۱ درصد در مقایسه با ماه قبل از آن افزایش یافت. کاهش ۱۴ درصدی صادرات در ماه ژانویه که عمده آن را اقلام صنعتی تشکیل می‌دهند، مهم‌ترین دلیل کاهش تولید در این بخش بود.

رئیس بانک مرکزی ژاپن، هشدار داده در صورتی که تاثیر نامطلوب شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد این کشور افزایش یابد، این بانک در تشدید سیاست‌های انبساطی تردید نخواهد نمود. از سوی دیگر، برخی از اعضای کمیته سیاست پولی نگران تاثیر نامطلوب منفی شدن نرخ بهره در سطح اقتصاد با کاهش بیشتر نرخ بهره کلیدی^۱ هستند. همچنین، پیش‌بینی‌های اخیر از احتمال بالای بروز رکود در ژاپن در فصل نخست و تداوم آن پس از کنترل ویروس کرونا در سطح جهان و بهبود وضعیت اقتصادی سایر کشورهای جهان خبر دارد. شایان ذکر است، دولت ژاپن در ارزیابی اخیر، وضعیت اقتصادی این کشور را بحران‌زده توصیف نموده و پیش‌بینی کرده است. همچنین، تصمیم این کشور به تعویق یک ساله المپیک توکیو به تعمیق رکود در این کشور کمک خواهد کرد. وزیر اقتصاد نیز از بررسی طرحی به منظور پرداخت نقدی به خانوارهای ژاپنی به عنوان بخشی از بسته حمایتی دولت خبر داد. دولت آقای آبه، در نظر دارد با فروش اوراق قرضه به ارزشی معادل ۱۳۷ میلیارد دلار، اقدام به تامین کسری بودجه و طراحی بسته مذکور نماید.

بر اساس برآورد اولیه، شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای از ۴۷/۸ واحد در ماه فوریه به ۴۴/۸ واحد در ماه مارس کاهش یافت که بر پیش‌بینی‌های صورت گرفته فوق صحنه گذاشت.

چین

میزان سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت در ماه فوریه در مقایسه با ماه مشابه سال قبل، ۲۴ درصد کاهش یافت. در همین مدت، تولیدات صنعتی و خرده‌فروشی نیز به ترتیب افت ۱۳/۵ و ۲۰/۵ درصدی را تجربه کردند که شدیدترین کاهش ثبت شده در این کشور به شمار می‌رود. اما با به حداقل رسیدن میزان ابتلای جدید به ویروس کرونا در استان هوبی (مرکز شیوع این ویروس)، دولت چین انتظار دارد اقتصاد این کشور در فصل دوم سال جاری میلادی شروع به رشد نموده و با گذشت زمان وضعیت به حالت عادی بازگردد. با این وجود، افت رشد اقتصادی در فصل نخست و افزایش نرخ بیکاری از ۵/۲ درصد در ماه ژانویه به ۶/۵ درصد در ماه فوریه، دولت این کشور را مجبور به کاهش مالیات شرکت‌ها،

^۱ در حال حاضر نرخ بهره کلیدی بانک مرکزی ژاپن منفی ۰/۱ درصد است.

انجام پرداخت بلاعوض به منظور جلوگیری از تعدیل بیشتر نیروی کار و تشویق بنگاه اقتصادی به استخدام نیروی کار تحصیل کرده و ماهر با قراردادهای فراتر از یک سال، نموده است. دولت در نظر دارد در گام نخست معادل ۲۶۰ میلیارد دلار اوراق قرضه منتشر نماید که بخش اعظم آن در توسعه زیرساخت‌ها به مصرف خواهد رسید. بانک مرکزی چین نیز پیش‌بینی نموده با سیاست‌های اتخاذ شده در فصل دوم اقتصاد چین بهبود قابل توجهی خواهد یافت. صندوق بین‌المللی پول نیز گزارش داده اقتصاد چین پس از غلبه بر شیوع ویروس کرونا، علائمی از بازگشت به وضعیت عادی را نمایان ساخته است. بسیاری از کارخانه‌ها بازگشایی شده و کارگران به مشاغل خود بازگشته‌اند.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری						
نرخ بهره	دوره	یک‌شبهه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
شایبور (بین بانکی)		۱/۱۰۴۰	۱/۹۶۶۰	۲/۰۷۲۰	۲/۱۹۸۰	۲/۳۰۵۰
نرخ مرجع		-	-	-	-	۴/۰۵
نرخ LPR						۴/۰۵

ترکیه

تراز بودجه در ماه فوریه نسبت به ماه پیش از آن، از ۲۱/۵۰ میلیارد دلار به منفی ۷/۳۶ میلیارد دلار تغییر یافت. در ماه مارس، شاخص اطمینان مصرف‌کننده در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۵۷/۳ به ۵۸/۲ واحد افزایش پیدا کرد. از سوی دیگر، در مدت مشابه، شاخص اطمینان بخش کارخانه‌ای از ۱۰۶/۹ به ۹۹/۷ واحد افت نمود. به این ترتیب، شاخص اطمینان اقتصادی از ۹۷/۵۰ به ۹۱/۸۰ واحد رسید. همچنین، ظرفیت مورد استفاده تولید از ۷۶ به ۷۵/۳ درصد کاهش یافت.

بانک مرکزی ترکیه در نشست سیاست‌گذاری پیش از موعد، با هدف حمایت از اقتصاد و بازارهای مالی دچار نوسان به دنبال شیوع ویروس کرونا، نرخ بهره کلیدی^۱ را از ۱۰/۷۵ به ۹/۷۵ درصد کاهش داد. به این ترتیب، با توجه به کاهش‌های پیاپی نرخ بهره کلیدی توسط بانک مذکور، کاهش نرخ بهره حقیقی در محدوده منفی ادامه یافت. بانک مرکزی ترکیه اعلام داشت: "کاهش قیمت کالاها و کند شدن آهنگ رشد اقتصادی جهان به دنبال همه‌گیری ویروس کرونا، نرخ تورم را بیش از میزان مورد انتظار کاهش خواهد داد و مسیر را برای تسهیل پولی هموار خواهد کرد. برای

^۱ نرخ بازخرید یک‌هفته‌ای

محدود کردن اثرات منفی فراگیری ویروس کرونا بر اقتصاد ترکیه؛ حصول اطمینان از سلامت عملکرد بازارهای مالی و مسیرهای اعطای اعتبار به بنگاه‌ها ضروری است." با وجود اینکه در حال حاضر، نرخ تورم به بیش از ۱۲ درصد افزایش یافته است، بانک مرکزی ترکیه انتظار دارد این نرخ تا پایان سال جاری به ۸/۲ درصد کاهش یابد. به اعتقاد برخی از تحلیل‌گران، اگرچه همه‌گیری ویروس کرونا می‌تواند شرایط را برای کاهش بیشتر نرخ بهره کلیدی به محدوده تک‌رقمی (از اهداف رئیس‌جمهور این کشور) فراهم کند؛ وضعیت نامطلوب کشور از نظر بدهی‌های خارجی و بالا بودن نرخ تورم، میزان تحمل بازارها نسبت به تسهیل پولی بیشتر را محدود کرده و در صورت تداوم بیش از حد این روند و واکنش بازار ارز، ممکن است سیاست‌گذاران ناگزیر به اتخاذ اقدامات معکوس گردند.

روز پنجشنبه، رئیس بانک مرکزی ترکیه بار دیگر اعلام کرد: "این بانک به دقت اثرات شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد ترکیه و جهان را مورد بررسی قرار داده و از تمامی ابزارهای سیاست‌گذاری برای حصول اطمینان از عملکرد مناسب بازارهای مالی در این دوره، استفاده خواهد کرد."

روسیه

نرخ رشد تولیدات صنعتی روسیه در مقیاس سالانه از ۱/۱ درصد در ماه ژانویه به ۳/۳ درصد در ماه فوریه افزایش یافت. در ماه فوریه، تولیدات کارخانه‌ای و معدنی به ترتیب ۵ و ۲/۳ درصد افزایش یافتند. مهم‌ترین دلیل افزایش تولیدات کارخانه‌ای به پایان رسیدن یک قرارداد دولتی تولیدات الکترونیکی و در بخش معدنی نیز رشد ۳/۲ درصدی تولید نفت در ماه مذکور، بوده است. شایان ذکر است، در ماه فوریه شیوع ویروس کرونا تاثیر محدودی بر تولیدات صنعتی روسیه داشته و انتظار می‌رود در ماه مارس با وجود کاهش شدید بهای نفت خام، نرخ رشد تولیدات صنعتی نیز تضعیف شود.

در پی شیوع ویروس کرونا در جهان و افت بهای نفت خام، احتمال تنزل رشد اقتصادی این کشور مطرح شده و وزیر اقتصاد پیش‌بینی کرده روسیه در فصل دوم و سوم سال جاری دچار رکود شود. پیش از این، دولت این کشور پیش‌بینی نموده بود متوسط بهای نفت روسیه در سال جاری میلادی به ۴۲/۴ دلار در هر بشکه برسد اما در حال حاضر قیمت نفت این کشور به حدود ۲۶ دلار کاهش یافته است. بر این اساس، وزیر دارایی روسیه پیش‌بینی نموده در سال جاری دولت با کسری بودجه‌ای معادل ۳۹ میلیارد دلار مواجه شود. همچنین، شیوع این ویروس در این کشور تعطیلی یک هفته‌ای و توقف بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی را به همراه داشته است. نخست‌وزیر روسیه نیز به وزرای دستور داده برنامه‌های ضد بحران در حوزه فعالیت هر وزارتخانه تهیه نمایند. البته، وزارت دارایی اعلام کرده با وجود احتمال بروز رکود و نیاز به حمایت از اقتصاد، هیچ برنامه‌ای برای کاهش بودجه دولت وجود ندارد هر چند دولت در نظر دارد بخشی از

هزینه‌های غیرضروری را به مبارزه با ویروس کرونا اختصاص دهد. موسسه اعتبارسنجی فیچ نیز پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی روسیه را از ۲ به ۱ درصد برای سال ۲۰۲۰ کاهش داد.

با توجه به کاهش ارزش روبل در مقابل دلار و پیش‌بینی افت رشد اقتصادی، بانک مرکزی این کشور در نشست هفته گذشته نرخ بهره کلیدی را در سطح ۶ درصد تثبیت نمود. این بانک اعلام کرده در نشست آتی، احتمال کاهش و یا افزایش نرخ بهره کلیدی وجود دارد. همچنین، این بانک به منظور مقابله با آثار نامطلوب شیوع ویروس کرونا، نرخ بازخرید مجدد را در بعضی موارد کاهش داده، شرایط برخی از انواع وام‌ها را تسهیل نموده و ابلاغ قوانین سخت‌گیرانه‌تر جدید به سیستم بانکی را به تعویق انداخت.

هند

در پی شیوع ویروس کرونا در جهان، صادرات فولاد هند به عنوان دومین تولیدکننده بزرگ دنیا، در ماه فوریه در مقایسه با مشابه سال قبل، ۸ درصد کاهش یافت. همچنین، میزان تقاضای داخلی فولاد نیز به پایین‌ترین سطح در ۴ ماه اخیر رسید.

نظرسنجی رویترز نشان می‌دهد، رشد اقتصادی هند در فصل‌های دوم و سوم سال جاری میلادی به ترتیب به ۲ و ۳/۳ درصد خواهد رسید. این در حالی است که اقتصاد این کشور در فصل نهایی سال ۲۰۱۹، کم‌ترین رشد در ۸ سال اخیر را تجربه کرده است. همچنین، پیش‌بینی شده در فصل نخست سال جاری اقتصاد این کشور تنها ۴ درصد (مقیاس سالانه) رشد نماید که ۰/۷ واحد درصد کمتر از نرخ رشد فصل ماقبل آن است. این خبرگزاری اعلام نموده با توجه به شدت شیوع ویروس کرونا در جهان و اعلان تعطیلی ۳ هفته‌ای در این کشور، احتمال کاهش بیشتر رشد اقتصادی هند نسبت به ارقام فوق وجود دارد.

بانک مرکزی هند، در نشست سیاست‌گذاری ماه مارس بر خلاف انتظار نرخ بهره کلیدی را در سطح ۵/۱۵ درصد تثبیت نمود. رئیس این بانک نیز هر گونه واکنش سیاستی را به تحولات آتی منوط نموده اما برنامه بلندمدت بازخرید مجدد دارایی‌ها به ارزشی معادل ۱۳/۵ میلیارد دلار و سوآپ ارزی روپیه با دلار آمریکا به ارزش ۲ میلیارد دلار را از بیست و سوم ماه جاری آغاز نمود.

دولت هند در نظر دارد، به منظور حمایت از اقتصاد این کشور بسته حمایتی به ارزشی معادل ۲۲/۶ میلیارد دلار معرفی نماید. هر چند، با توجه به اعلام قرنطینه عمومی از سوی دولت هند به مدت ۳ هفته، برخی منابع خبری از احتمال افزایش بسته حمایتی به ۳۰ میلیارد دلار هم خبر داده بودند. دولت قصد دارد، بخشی از این منابع مالی را به طور مستقیم به ۱۰۰ میلیون نفر از افراد کم درآمد پرداخت نماید. احتمال دارد، دولت میزان بدهی خود در سال مالی ۲۰۲۱-۲۰۲۰ که

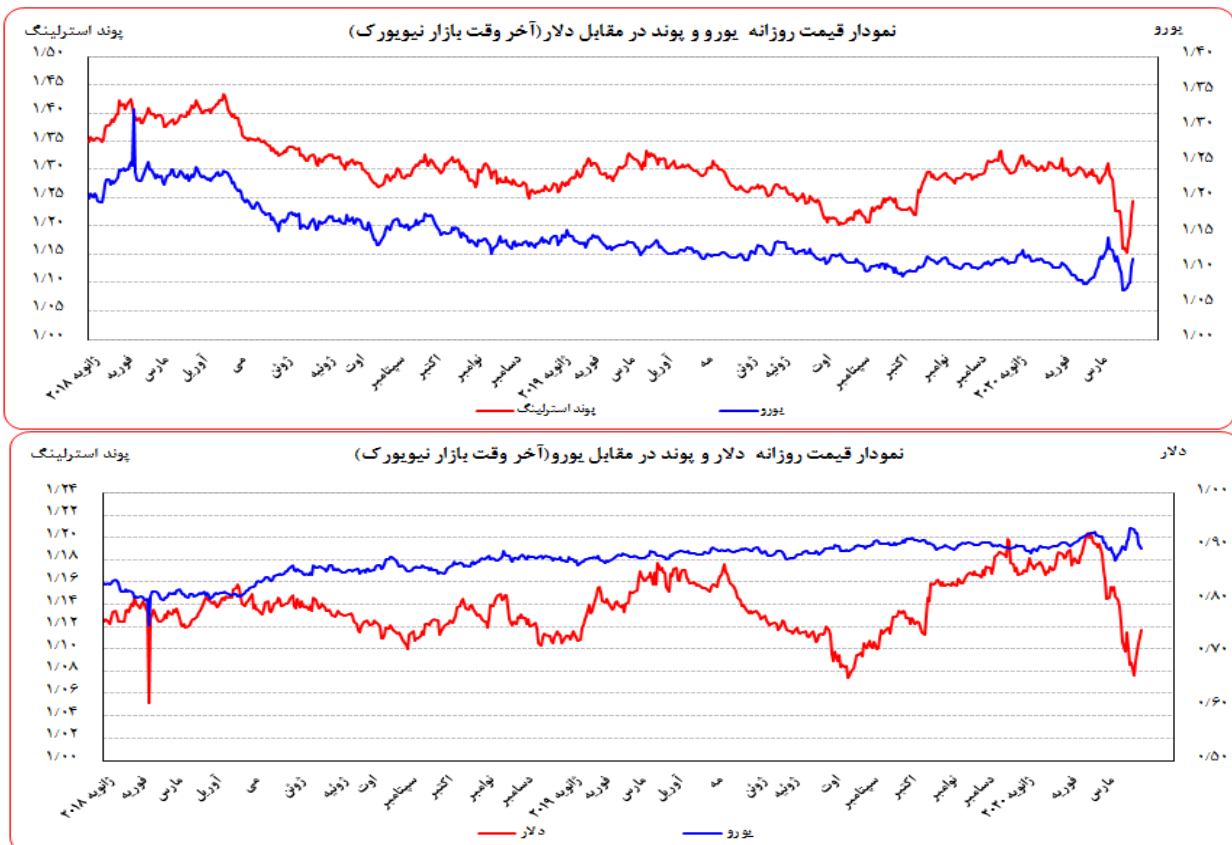

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

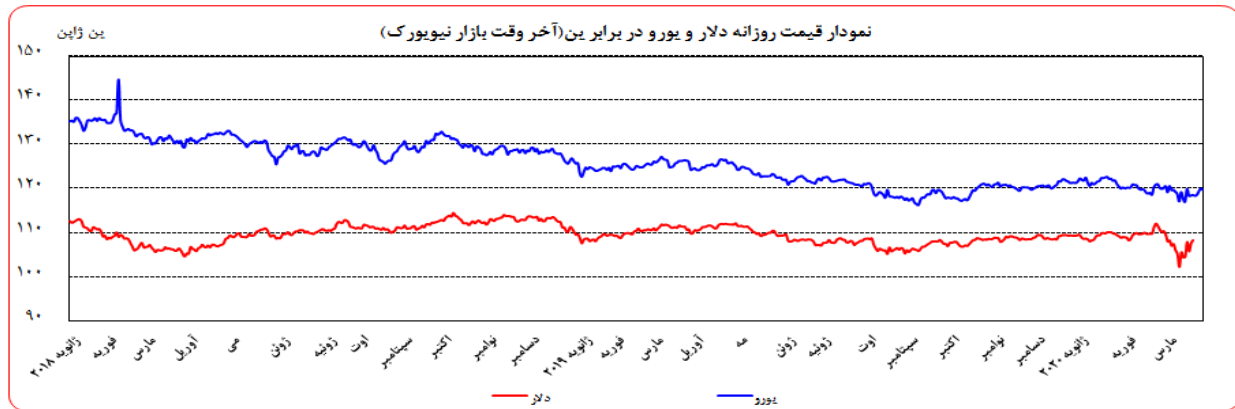
از اول ماه آوریل آغاز می‌شود را معادل ۱۰۱ میلیارد دلار افزایش دهد. دولت از بانک مرکزی نیز خواسته به منظور تامین این منابع اقدام به خرید اوراق قرضه دولتی نماید.^۱

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۲/۶۰ درصد و در برابر فرانک سوئیس ۳/۵۳ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو در برابر دلار ۴/۱۳ درصد و ارزش لیره در برابر دلار ۶/۹۴ درصد تقویت شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۱۳۹-۱/۰۷۲۸ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۲۴۴۷-۱/۱۵۴۳ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۰۷/۵۷-۱۰۷/۹۴ ین متغیر بود. همچنین، ارزش یورو در برابر ین ۱/۴۴ درصد و در برابر فرانک سوئیس ۰/۴۶ درصد تقویت شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۲/۷۰ درصد تقویت گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده ۱/۱۱۷۴-۱/۰۷۶۰ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۱۱/۲۴-۱۰۷/۹۴ ین متغیر بود.

^۱ شایان ذکر است، بانک مرکزی هند در چند دهه گذشته از خرید اوراق قرضه دولتی امتناع نموده بود.

عوامل تضعیف دلار در برابر سایر ارزها در هفته منتهی به ۲۷ مارس

- اقدام بی‌سابقه فدرال رزرو در تزریق دلار به بازارهای مالی با استفاده از روش‌های جدید

در هفته منتهی به ۲۰ مارس، با توجه به شیوع ویروس کرونا در آمریکا، فدرال رزرو علاوه بر اعلام تزریق حداقل ۷۰۰ میلیارد دلار به بازارهای مالی از طریق خرید اوراق قرضه، در اقدامی هماهنگ با سایر بانک‌های مرکزی بزرگ دنیا، تصمیم به کاهش نرخ بهره خطوط سوآپ ارزی به منظور اطمینان از تامین نقدینگی دلار در سطح جهان گرفت. با توجه به تحلیل فعالان مالی مبنی بر ناکافی بودن میزان دلار تزریق شده به بازارهای مالی از سوی فدرال رزرو، خرید دلار به عنوان ارزی با قدرت نقدشوندگی بسیار بالا در این شرایط، مورد توجه سفته‌بازان قرار گرفت. همچنین، اعلام سیاست‌های مالی انبساطی از سوی سایر بانک‌های مرکزی عمده در سطح جهان به تقویت دلار در مقابل ارزهای جهان‌روا کمک کرد.

در هفته منتهی به ۲۷ مارس، در پی اقدام بی‌سابقه فدرال رزرو در افزایش وام‌های تحصیلی، تمدید و افزایش اعتبار کارت‌های اعتباری، کمک به افزایش اعتبارات دولتی به بنگاه‌های اقتصادی، خرید بدهی‌های تسهیلات دهندگان بزرگ این کشور در کنار افزایش خرید اوراق قرضه دولتی و اوراق وابسته به وام‌های رهنی که به معنی تزریق گسترده دلار به بازارهای مالی این کشور بود، در کنار افزایش متقاضیان بیمه بیمکاری در آمریکا، به کاهش ارزش این ارز در مقابل اکثر ارزهای جهان‌روا انجامید.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

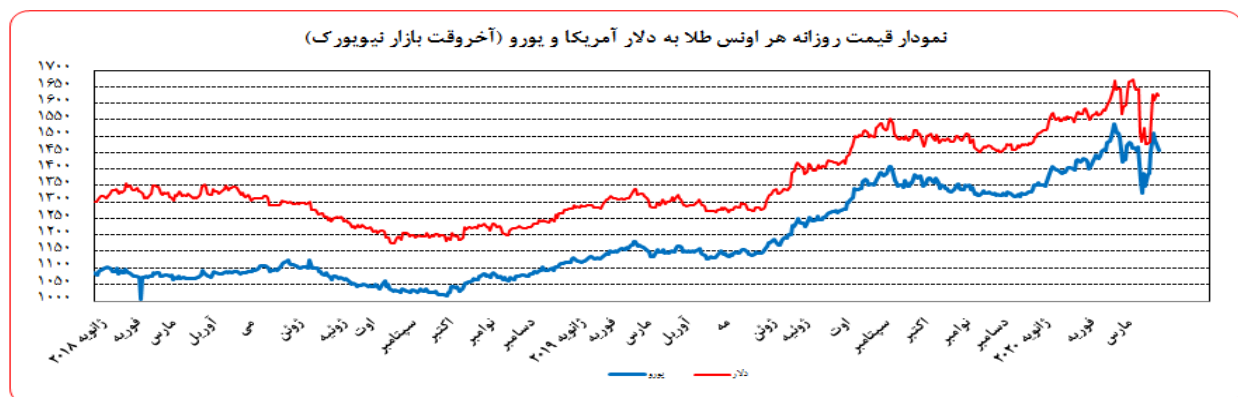
نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۱/۴۵۰۱۳	۱/۰۷۲۰۰	-	۰/۹۶۸۵۰
یورو		-۰/۲۸۹۱۴	-۰/۲۴۰۷۱	-	-۰/۱۸۸۴۳
پوند		۰/۵۵۶۲۵	۰/۷۰۱۲۵	-	۰/۸۴۱۳۸
فرانک		-۰/۶۷۴۰۰	-۰/۵۹۸۲۰	-	-۰/۴۵۰۸۰
ین		-۰/۰۵۳۱۷	-۰/۰۲۰۱۷	-	۰/۰۸۶۰۰
درهم امارات		۱/۵۲۷۵۰۰	۱/۳۳۱۲۹۰	-	۱/۳۶۲۰۹۰
لیبر ترکیه		۹/۴۵۰۰	۹/۶۶۰۰	۹/۶۶۰۰	۹/۶۶۰۰

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۹/۷۷ درصد و به یورو ۵/۴۰ درصد کاهش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۶۳۱/۰۵ - ۱۵۵۹/۵۵ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۴۵۳/۷۲ - ۱۵۱۰/۸۰ یورو در هر اونس ثبت شد.

در هفته منتهی به ۲۰ مارس، با وجود اعلان فدرال رزرو مبنی بر تزریق نقدینگی از طریق خرید اوراق قرضه، همچنان کمبود نقدینگی در بازارهای مالی جهان احساس می‌شد. این امر، برخی سرمایه‌گذاران را مجبور به فروش طلا به منظور تامین نقدینگی مورد نیاز کرد که به همراه رشد ارزش دلار، سبب کاهش بهای طلا شد.

در هفته منتهی به ۲۷ مارس، تصمیم فدرال رزرو به تشدید سیاست‌های فوق انبساطی و تزریق گسترده دلار به بازارهای مالی به همراه معرفی سیاست‌های پولی جدید از سوی سایر بانک‌های مرکزی در سطح جهان و اعلام ورود اقتصاد جهانی به رکود از سوی صندوق بین‌المللی پول، افزایش بهای طلا را به همراه داشت.

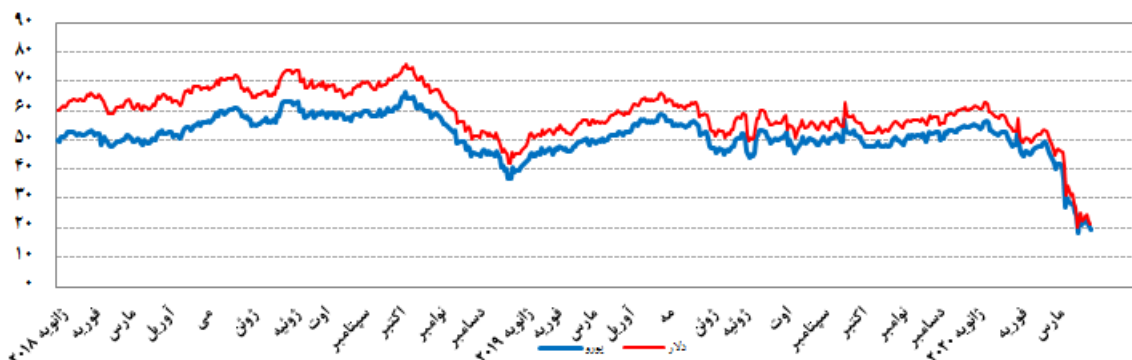
تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۴/۵۳ و ۸/۳۲ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۲۴/۴۹-۲۱/۵۱ دلار و ۲۲/۲۶-۱۹/۳۱ یورو معامله گردید. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۷/۶۰ و ۱۱/۲۷ درصد کاهش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۲۷/۳۹-۲۴/۹۳ دلار و ۲۵/۱۷-۲۲/۳۸ یورو معامله گردید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۲۶/۹۴-۲۴/۷۲ دلار و ۲۴/۵۹-۲۳/۰۴ یورو معامله گردید. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در روز پنج‌شنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن به دلار و یورو به ترتیب، ۱۵/۰۸ و ۱۷/۶۸ درصد کاهش یافت.

در هفته منتهی به ۲۰ مارس، به دنبال شیوع گسترده ویروس کرونا در سراسر جهان، اعمال قرنطینه در برخی از کشورها و افزایش نگرانی‌ها نسبت به ایجاد رکود جهانی، افت بهای نفت را در پی داشت.

در هفته منتهی به ۲۷ مارس، با وجود اینکه تشدید اقدامات حمایتی دولتی و بانک‌های مرکزی برخی از کشورها برای مقابله با آثار اقتصادی منفی شیوع ویروس کرونا و مطرح شدن احتمال دستیابی روسیه و عربستان سعودی به توافق پس از جنگ قیمتی و افزایش تولید توسط این دو کشور طی هفته‌های قبل، بهای نفت را در روزهای نخست هفته گذشته تا حدودی تثبیت کرد؛ کاهش شدید تقاضای جهانی سوخت پس از وضع محدودیت‌های آمد و شد در سراسر جهان پس از همه‌گیری ویروس کرونا و کاهش امیدواری نسبت به امکان اتخاذ اقدامات مؤثر توسط اوپک و متحدان برای تحت تأثیر قرار دادن بازار نفت خام با توجه به شدت افت تقاضای جهانی، سبب شد بهای نفت برای پنجمین هفته متوالی کاهش یابد.

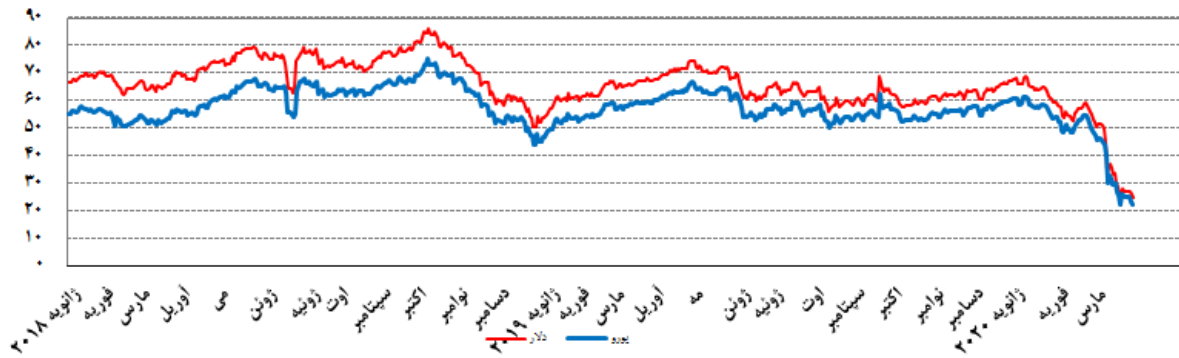
نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

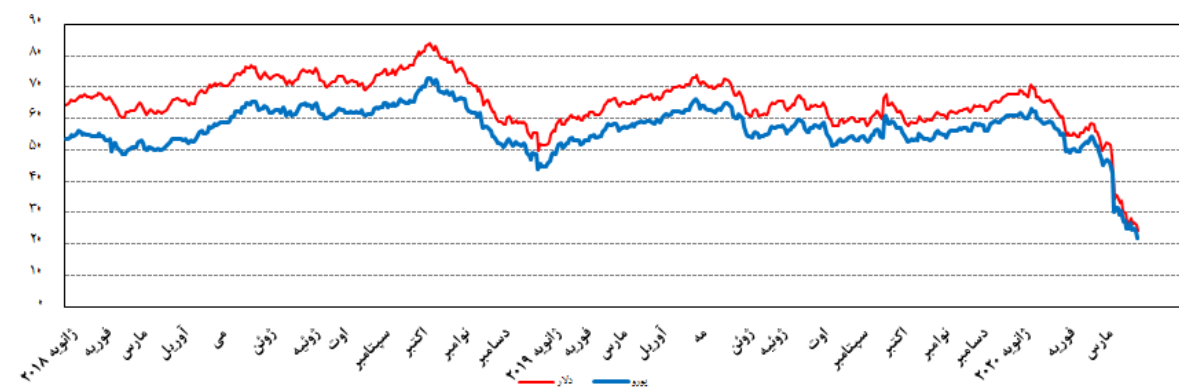

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

نمودار قیمت روزانه نفت برنت دریای شمال به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

نمودار قیمت روزانه سبک نفتی اوپک به دلار و یورو

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به 1399/01/08

2020/03/27

درصد تغییرات	جمعه					عنوان	جمعه ۲۰ مارس
	۲۷ مارس	۲۶ مارس	۲۵ مارس	۲۴ مارس	۲۳ مارس		
**نقطه به نقطه							
-۴/۳۳	۹۸/۳۷	۹۹/۳۵	۱۰۱/۰۵	۱۰۲/۰۴	۱۰۲/۴۹	شاخص دلار	۱۰۲/۸۲
-۲/۵۸	۱/۳۹۸۴	۱/۴۰۲۰	۱/۴۲۳۱	۱/۴۴۶۳	۱/۴۵۰۶	دلار کانادا	۱/۴۳۵۵
۱/۴۶	۱/۵۵۷۷	۱/۵۴۷۱	۱/۵۵۳۲	۱/۵۶۰۳	۱/۵۵۶۲	دلار کانادا (یورو)	۱/۵۳۵۳
-۲/۶۰	۱۰۷/۹۴	۱۰۹/۵۷	۱۱۰/۸۲	۱۱۱/۲۲	۱۱۱/۲۴	ین ژاپن	۱۱۰/۸۲
۱/۴۴	۱۲۰/۲۳	۱۲۰/۹۱	۱۲۰/۹۵	۱۱۹/۹۸	۱۱۹/۳۴	ین ژاپن (یورو)	۱۱۸/۵۳
۴/۱۳	۱/۱۱۳۹	۱/۱۰۳۵	۱/۰۹۱۴	۱/۰۷۸۸	۱/۰۷۲۸	یورو ×	۱/۰۶۹۷
-۳/۵۳	+۹۵۰۸	+۹۶۳۲	+۹۷۴۲	+۹۸۱۳	+۹۸۴۸	فرانک سوئیس	+۹۸۵۶
+۰/۴۶	۱/۰۵۹۱	۱/۰۶۲۹	۱/۰۶۳۲	۱/۰۵۸۶	۱/۰۵۶۵	فرانک سوئیس (یورو)	۱/۰۵۴۲
۶/۹۴	۱/۲۴۴۷	۱/۲۲۰۴	۱/۱۸۶۲	۱/۱۷۵۷	۱/۱۵۴۳	لیره انگلیس ×	۱/۱۶۳۹
۲/۷۰	۱/۱۱۷۴	۱/۱۰۵۹	۱/۰۸۶۹	۱/۰۸۹۸	۱/۰۷۶۰	لیره انگلیس (یورو)	۱/۰۸۸۱
۱/۲۴	۱/۳۶۵۶۹	۱/۳۶۰۹۱	۱/۳۵۲۶۴	۱/۳۵۴۶۲	۱/۳۴۵۸۸	SDR به دلار	۱/۳۴۸۹۰
-۲/۷۸	۱/۲۲۶۰۴	۱/۲۳۳۲۷	۱/۲۳۹۳۶	۱/۲۵۵۶۷	۱/۲۵۴۵۵	SDR به یورو	۱/۲۶۱۱۳
۹/۷۷	۱۶۲۵/۱۶	۱۶۳۱/۰۵	۱۶۱۲/۰۰	۱۶۲۹/۸۵	۱۵۵۹/۵۵	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۴۸۰/۵۳
۵/۴۰	۱۴۵۸/۹۸	۱۴۷۸/۰۷	۱۴۷۷/۰۰	۱۵۱۰/۸۰	۱۴۵۳/۷۲	طلای نیویورک (یورو)	۱۳۸۴/۱۹
-۷/۶۰	۲۴/۹۳	۲۶/۳۴	۲۷/۳۹	۲۷/۱۵	۲۷/۰۳	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۲۶/۹۸
-۱۱/۲۷	۲۲/۳۸	۲۳/۸۷	۲۵/۱۰	۲۵/۱۷	۲۵/۲۰	نفت برنت انگلیس (یورو)	۲۵/۲۲
-۴/۵۳	۲۱/۵۱	۲۲/۶۰	۲۴/۴۹	۲۴/۰۱	۲۳/۳۶	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۲۲/۵۳
-۸/۳۲	۱۹/۳۱	۲۰/۴۸	۲۲/۴۴	۲۲/۲۶	۲۱/۷۷	نفت پایه آمریکا (یورو)	۲۱/۰۶
	۲۴/۲۶	۲۶/۰۴	۲۶/۹۴	۲۶/۵۳	۲۴/۷۲	سبد نفت اوپک (هر بشکه)	۲۸/۵۷
	۲۱/۷۸	۲۳/۶۰	۲۴/۶۸	۲۴/۵۹	۲۳/۰۴	سبد نفت اوپک (یورو)	۲۶/۷۱

× هر واحد به دلار آمریکا

×× درصد تغییرات آخرین روز کاری هفته

دایره اخبار اقتصادی

شماره ۱